

BESCHIKKING VAN HET GERECHT (Tweede kamer — uitgebreid)
27 januari 2000 *

In zaak T-49/97,

TAT European Airlines SA, vennootschap naar Frans recht, gevestigd te Tours (Frankrijk), vertegenwoordigd door R. Subiotto, Solicitor, R. Snelders, advocaat te Brussel, en S. Hallouët, advocaat te Parijs, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg ten kantore van Elvinger, Hoss en Prussen, advocaten aldaar, Côte d'Eich 15,

verzoekster,

tegen

Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door N. Khan, lid van haar juridische dienst, als gemachtigde, bijgestaan door A. Barav, advocaat te Parijs en Barrister van de balie van Engeland en Wales, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij C. Gómez de la Cruz, lid van haar juridische dienst, Centre Wagner, Kirchberg,

verweerster,

* Procestaal: Frans.

ondersteund door

Franse Republiek, vertegenwoordigd door K. Rispal-Bellanger, onderdirecteur bij de directie juridische zaken van het Ministerie van Buitenlandse zaken, en F. Million, chargé de mission bij die directie, als gemachtigden, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg ter Franse ambassade, Boulevard Joseph II 8 B,

en

Compagnie nationale Air France, vennootschap naar Frans recht, gevestigd te Parijs (Frankrijk), vertegenwoordigd door O. d'Ormesson en A. Wachsmann, advocaten te Parijs, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg ten kantore van K. Manhaeve, advocaat aldaar, Rue Charles Martel 58,

intervenienten,

betreffende een beroep tot nietigverklaring van het besluit van de Commissie van 27 juli 1996 waarbij toelating werd verleend voor de betaling van de derde tranche van de steun voor de herstructurering van Air France (PB C 374, blz. 9),

geeft

HET GERECHT VAN EERSTE AANLEG (Tweede kamer — uitgebreid),

samengesteld als volgt: J. Pirrung, kamerpresident, J. Azizi, A. Potocki, M. Jaeger en A. W. H. Meij, rechters,

griffier: H. Jung

de navolgende

Beschikking

De feiten en het procesverloop

- 1 Bij beschikking 94/653/EG van 27 juli 1994 betreffende de aangekondigde kapitaalverhoging van Air France (PB L 254, blz. 73; hierna: „beschikking van 1994”) gaf de Commissie toelating voor het verlenen van 20 miljard Franse franc (FRF) staatssteun (hierna: „steun”) aan die onderneming, te betalen in drie tranches, mits de Franse autoriteiten zestien in het dispositief van de beschikking genoemde verplichtingen zouden nakomen. Aan de storting van de tweede en de derde tranche van de steun is in de beschikking tevens de voorwaarde verbonden dat die verplichtingen moesten worden nagekomen en dat een plan inzake de herstructurering van Air France in de periode 1994-1996 daadwerkelijk werd gerealiseerd.
- 2 Tegen die beschikking stelden verschillende luchtvaartmaatschappijen, waaronder British Airways en British Midland Airways, op 21 november en 22 december 1994 twee beroepen in.
- 3 Bij besluit van 27 juli 1996 (PB C 374, blz. 9; hierna: „bestreden besluit”) gaf de Commissie toelating voor de betaling van de derde tranche van de steun.
- 4 Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Gerecht op 4 maart 1997, stelde verzoekster het onderhavige beroep tot nietigverklaring van het bestreden besluit in. In wezen verwijt zij de Commissie, dat zij toelating heeft gegeven voor de

betaling van de derde tranche van de steun zonder heropening van de administratieve procedure en in weerwil van de niet-nakoming van verschillende van de bij de beschikking van 1994 opgelegde verplichtingen. De zaak is ingeschreven onder nummer T-49/97.

- 5 Bij arrest van 25 juni 1998, *British Airways e.a. en British Midland Airways/Commissie* (T-371/94 en T-394/94, *Jurispr. blz. II-2405*; hierna: „arrest van 25 juni 1998”), verklaarde het Gerecht de beschikking van 1994 nietig omdat zij op twee punten een motiveringsgebrek vertoonde.

- 6 Bij beschikkingen van de president van de Eerste kamer (uitgebreid) van 26 oktober 1998 zijn de Franse Republiek en Compagnie nationale Air France toegelaten tot interventie aan de zijde van de Commissie.

- 7 Nadat hun was verzocht opmerkingen in te dienen over de gevolgen van het arrest van 25 juni 1998 voor zaak T-49/97, stelden de Commissie, de Franse Republiek en Air France dat het beroep zonder voorwerp was geraakt zodat de zaak moest worden afgedaan zonder beslissing. De Commissie stelde, dat zij op 22 juli 1998 ter uitvoering van het arrest een nieuwe beschikking had vastgesteld (hierna: „nieuwe beschikking” of „beschikking van 22 juli 1998”) betreffende de aangekondigde kapitaalverhoging van Air France. Zij preciseerde dat moest worden afgewacht of na de publicatie van die beschikking daartegen beroep zou worden ingesteld.

- 8 Bij diezelfde gelegenheid stelde verzoekster in haar schriftelijke opmerkingen van 16 november 1998, dat ook al mocht de nietigverklaring van de beschikking van 1994 tot gevolg hebben dat het bestreden besluit zijn rechtsgrondslag verloor, het onderhavige beroep niet zonder voorwerp was geraakt. Voorzover de nieuwe beschikking uitdrukkelijk de toelating voor de betaling van de derde tranche bevestigt, volgt immers uit vaste rechtspraak, dat verzoekster tegen die beschikking geen nieuw beroep behoeft in te stellen. In het arrest van 3 maart 1982,

Alpha Steel/Commissie (14/81, Jurispr. blz. 749, punt 8), heeft het Hof namelijk beslist, dat een individuele beschikking die in de loop van de procedure in de plaats komt van een eerdere beschikking met hetzelfde onderwerp, is te beschouwen als een novum op grond waarvan verzoekster haar conclusies en middelen kan herzien. Verzoekster leidt daaruit af, dat het onderhavige beroep na de publicatie van de nieuwe beschikking niet alleen niet zonder voorwerp is geraakt, maar voor haar zelfs grond kan opleveren om „haar aanvankelijke conclusies en middelen uit te breiden of aanvullende conclusies en middelen betreffende de inhoud en motivering van die beschikking aan te voeren”.

- 9 De beschikking van 22 juli 1998 betreffende de aangekondigde kapitaalverhoging van Air France is op 12 maart 1999 gepubliceerd in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* (PB 1999, L 63, blz. 66).
- 10 In die beschikking heeft de Commissie ter uitvoering van het arrest van 25 juni 1998 allereerst de twee punten gemotiveerd in verband waarmee het Gerecht een motiveringsgebrek had vastgesteld. Vervolgens verwees zij „naar de overwegingen van de beschikking van 1994, die als een integrerend bestanddeel van de onderhavige beschikking moeten worden beschouwd” (punt 35).
- 11 Verder stelde de Commissie vast, „dat met de vernietiging van de beschikking van 1994 de rechtsgrondslag is weggevallen voor de (...) beschikkingen [waarbij toelating werd verleend voor] de betaling van de tweede en de derde tranche van de steun aan Air France”, zodat volgens haar „tegen de betaling van de desbetreffende tranches niet opnieuw bezwaar [diende] te worden gemaakt”. Zij verwees in dit verband „naar de motivering van de (...) aan de Franse autoriteiten gerichte brieven, welke eveneens als integrerend bestanddeel van de onderhavige beschikking dient te worden beschouwd” (punt 36).
- 12 Mitsdien verklaarde de Commissie, dat de steun aan Air France in de vorm van een in drie tranches uitgevoerde kapitaalverhoging met 20 miljard FRF verenigbaar was met de gemeenschappelijke markt, en dat zij zich niet verzette

tegen de in 1995 en 1996 verrichte betaling van de tweede en de derde tranche van die kapitaalverhoging (artikelen 1 en 2).

- 13 Bij brief van 14 juni 1999 zag verzoekster af van repliek, stellende dat „het bij het Gerecht ingediende dossier alle nodige gegevens bevat”.
- 14 Bij akte, ingeschreven ter griffie van het Gerecht op 15 juli 1999, diende de Commissie overeenkomstig artikel 114 van het Reglement voor de procesvoering van het Gerecht een incidentele vordering in tot afdoening van de zaak zonder beslissing.
- 15 De Franse Republiek en Air France hebben in op 29 juli 1999 ingediende opmerkingen, respectievelijk een op dezelfde datum ingediende memorie in interventie, de vordering van de Commissie tot afdoening zonder beslissing ondersteund.
- 16 Verzoekster heeft op 30 juli 1999 schriftelijke opmerkingen ingediend over de incidentele vordering.

Conclusies van partijen

- 17 De Commissie concludeert dat het het Gerecht behage:

— de zaak af te doen zonder beslissing;

— te verstaan dat elke partij haar eigen kosten zal dragen.

- 18 Verzoekster concludeert dat het het Gerecht behage de vordering tot afdoening zonder beslissing af te wijzen.

In rechte

Argumenten van partijen

- 19 De Commissie meent, dat nu geen beroep is ingesteld tegen de beschikking van 22 juli 1998, het onderhavige beroep zonder voorwerp is geworden. Deze nieuwe beschikking vormt immers de enige rechtsgrondslag voor de toelating voor de betaling van de derde tranche van de steun, aangezien het bestreden besluit uit de communautaire rechtsorde verdwenen is. De intrekking of opheffing van een handeling door de auteur ervan staat immers gelijk met de nietigverklaring van de handeling door de rechter (beschikking Gerecht van 28 mei 1997, Proderec/ Commissie, T-145/95, Jurispr. blz. II-823, punt 26).
- 20 Verder meent de Commissie, dat de omstandigheden van het arrest Alpha Steel/ Commissie (reeds aangehaald) verschilden van die van de onderhavige zaak. Anders dan het geval was in de zaak waarin dat arrest is gewezen en waarin de verzoekster uitdrukkelijk haar aanvankelijk beroep had gewijzigd door het uit te breiden tot de nieuwe beschikking die in de loop van de procedure was vastgesteld, is het onderhavige beroep namelijk uitsluitend gericht tegen een besluit dat rechtens niet meer bestaat.

- 21 Verzoekster stelt, dat door de nietigverklaring van de beschikking van 1994 bij het arrest van het Gerecht van 25 juni 1998 de rechtsgrondslag van het bestreden besluit niet is weggefallen. Overeenkomstig het beginsel van de hiërarchie der normen kan de rechtsgrondslag van dat besluit niet worden gevormd door een beschikking van dezelfde rang waarmee het in strijd is. Hoewel is vastgesteld, dat de Franse Republiek twee in de beschikking van 1994 gestelde voorwaarden voor de toelating van de steun niet heeft vervuld, heeft de Commissie in het bestreden besluit toelating gegeven voor de betaling van de derde tranche van de steun, waarvan zij de verenigbaarheid heeft getoetst aan artikel 92 EG-Verdrag (thans, na wijziging, artikel 87 EG). De rechtsgrondslag van het bestreden besluit is volgens verzoekster dus niet de beschikking van 1994, waarvan het afwijkt, maar artikel 92 van het Verdrag.
- 22 Verzoekster beklemtoont, dat de beschikking Proderec/Commissie (reeds aangehaald) betrekking had op een handeling die de Commissie had ingetrokken en vervangen nadat een vormgebrek was vastgesteld. In de onderhavige zaak daarentegen heeft het Gerecht in het arrest van 25 juni 1998 geen dergelijk gebrek van het bestreden besluit vastgesteld. In die omstandigheden zou de erkenning dat de Commissie een besluit dat rechtsgevolgen heeft teweeggebracht, mag intrekken, er op neerkomen, dat zij zich zonder enige procedurele rechtvaardiging op die intrekking kan beroepen om verzoekster haar beroepsrecht te ontnemen, wat duidelijk in strijd is met het beginsel van rechterlijke bescherming. In de beschikking van 22 juli 1998 stelt de Commissie trouwens niet, dat zij het bestreden besluit intrekt en vervangt, maar heeft zij het enkel over het gestelde ontbreken van een rechtsgrondslag voor dat besluit.
- 23 Voor het geval dat het Gerecht van oordeel zou zijn, dat de rechtsgrondslag van het bestreden besluit ten gevolge van het arrest van 25 juni 1998 is weggefallen, stelt verzoekster subsidiair, dat het in strijd is met het beginsel van een behoorlijke rechtsbedeling om te verlangen dat een nieuw beroep wordt ingesteld, nu de beschikking van 22 juli 1998 via een loutere verwijzing de motivering van het bestreden besluit overneemt zonder enige wijziging. De tot staving van het beroep aangevoerde middelen behouden dus hun relevantie.
- 24 Verzoekster maakt een vergelijking met het beroep wegens niet-nakoming krachtens artikel 169 EG-Verdrag (thans artikel 226 EG), en herinnert aan de

rechtspraak van het Hof (zie, met name, arrest van 17 november 1992, Commissie/Griekenland, C-105/91, Jurispr. blz. I-5871, punt 13), dat de Commissie niet verplicht is de precontentieuze procedure over te doen wanneer de omstreden wettelijke regeling na de inleiding van die procedure is gewijzigd doch zonder dat de inbreuk daardoor is beëindigd. In deze zaak verandert het instellen van een nieuw beroep niets aan de grond van het geschil, daar ook dan nog steeds tegen één en dezelfde handeling wordt opgekomen, namelijk de toelating om de derde tranche van de steun te betalen. Een nieuw beroep zou de procedure evenwel aanmerkelijk verlengen.

- 25 Zij voegt daaraan toe, dat zij in haar geschriften, met name in haar opmerkingen van 16 november 1998, duidelijk de bedoeling te kennen heeft gegeven om op te komen tegen de handeling waarbij toelating werd gegeven voor de betaling van de derde tranche van de steun. Die opmerkingen hadden trouwens enkel tot doel uiteen te zetten waarom de onderhavige procedure ondanks de nietigverklaring van de beschikking van 1994 moet worden voortgezet.
- 26 Verzoekster beklemtoont, dat nu het bestreden besluit in geen enkel opzicht is gewijzigd, de conclusies en middelen in haar verzoekschrift niet aangepast behoeft te worden. In het arrest Alpha Steel/Commissie (reeds aangehaald) heeft het Hof aanvaard, dat de vervanging in de loop van de procedure van een individuele beschikking door een andere met hetzelfde onderwerp een novum is op grond waarvan de verzoeker tot een dergelijke aanpassing kan overgaan. A fortiori moet dus worden aangenomen, dat een verzoeker zijn conclusies en middelen niet moet wijzigen wanneer de motivering van het betrokken besluit ongewijzigd blijft, zoals in casu het geval is. De beschikking van 1994 is immers nietigverklaard wegens een motiveringsgebrek in verband met twee punten die los stonden van de toestemming voor de betaling van de derde tranche van de steun, en met betrekking tot die toelating beperkt de nieuwe beschikking van 22 juli 1998 zich ertoe naar het bestreden besluit te verwijzen. Het ware onlogisch te stellen dat enkel een uitdrukkelijk aangepast beroep ontvankelijk is wanneer niets een dergelijke aanpassing rechtvaardigt.
- 27 Het lijkt hoe dan ook niet gerechtvaardigd, dat de Commissie zich op haar eigen niet-nakoming van haar verplichting om de beschikking van 1994 te motiveren, zou kunnen beroepen om haar latere beschikkingen aan rechterlijke toetsing te

onttrekken. Indien verweersters argumenten werden aanvaard, zou verzoekster in casu in een minder gunstige situatie komen te verkeren dan het geval zou zijn geweest indien de Commissie die verplichting wel was nagekomen.

Beoordeling door het Gerecht

- 28 Artikel 114, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering bepaalt, dat indien een partij daarom verzoekt, het Gerecht uitspraak doet op een incident zonder daarbij op de zaak ten gronde in te gaan. Volgens lid 3 van dat artikel geschiedt de verdere behandeling van het verzoek mondeling, tenzij het Gerecht anders beslist. In casu acht het Gerecht zich door het onderzoek van de stukken voldoende ingelicht om zich zonder mondelinge behandeling uit te spreken over de incidentele vordering van de Commissie om de zaak af te doen zonder beslissing.
- 29 Vastgesteld moet worden, dat tegen de in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* van 12 maart 1999 gepubliceerde nieuwe beschikking van 22 juli 1998 geen beroep is ingesteld waarbij de geldigheid daarvan ter discussie wordt gesteld. Die beschikking, met name artikel 2 daarvan, waarbij toelating wordt gegeven voor de betaling van de derde tranche van de steun, is dan ook definitief geworden.
- 30 Onder die omstandigheden moet worden onderzocht, of deze nieuwe beschikking het bestreden besluit heeft vervangen of enkel bevestigd; enkel in het tweede geval heeft verzoekster een rechtmatig belang om het onderhavige beroep te handhaven. In dat geval zou de nietigverklaring van de bevestigende handeling immers samenvallen met die van de eerdere handeling (arrest Hof van 5 mei 1998, Verenigd Koninkrijk/Commissie, C-180/96, Jurispr. blz. I-2265, punt 28), zodat tegen de bevestigende handeling niet met een zelfstandig beroep tot nietigverklaring kan worden opgekomen (zie arrest Hof van 25 oktober 1977, Metro/Commissie, 26/76, Jurispr. blz. 1875, punt 4).

- 31 Volgens vaste rechtspraak impliceert de kwalificatie als louter bevestigende handeling, dat de betrokken handeling vergeleken met een eerder besluit geen enkel nieuw element bevat en derhalve niet in de plaats van dat besluit is gekomen (zie, bijvoorbeeld, arresten Gerecht van 3 maart 1994, Cortes Jimenez e.a./Commissie, T-82/92, JurAmbt. blz. II-237, punt 14, en 29 september 1999, Neumann en Neumann Schölles/Commissie, T-68/97, JurAmbt. blz II-1005, punt 58).
- 32 In de onderhavige zaak zij er allereerst aan herinnerd, dat de beschikking van 1994 ten gevolge van het arrest van 25 juni 1998 met terugwerkende kracht uit de communautaire rechtsorde is verdwenen (zie arrest Gerecht van 19 maart 1997, Oliveira/Commissie, T-73/95, Jurispr. blz. II-381, punt 25). Welnu, bij die beschikking had de Commissie het beginsel goedgekeurd van de omstreden steun alsmede het totale bedrag daarvan, te weten 20 miljard FRF, te betalen in drie tranches, en had zij de betaling van de tweede en de derde tranche afhankelijk gesteld van de naleving van verschillende verplichtingen door de Franse Republiek. Gelet op de algemene strekking van de beschikking van 1994, waren de daaropvolgende besluiten betreffende de betaling van de tweede en de derde tranche uitvoeringshandelingen. Door de nietigverklaring van de basisbeschikking van 1994 verloren de twee uitvoeringsbesluiten dus hun rechtsgrondslag.
- 33 De argumenten die verzoekster ontleent aan het beginsel van de hiërarchie der normen kunnen aan die analyse niet afdoen. Buiten kijf staat, dat de besluiten betreffende de betaling van de tweede en de derde tranche van de steun, los van de beschikking van 1994, een zelfstandige juridische waarde hadden, nu daarin tegelijkertijd de nakoming door de Franse Republiek van de bij die beschikking opgelegde verplichtingen én de overeenstemming van de twee steunbetalingen met artikel 92 van het Verdrag werd onderzocht. Maar aangezien het ging om handelingen ter uitvoering van de beschikking van 1994, was die autonomie beperkt. Zodra die beschikking in al haar onderdelen nietig was verklaard, ook wat de gespreide betaling van de steun betreft, had elk uitvoeringsbesluit betreffende de wijze van betaling noodzakelijkerwijs zijn bestaansreden verloren.
- 34 Verder zij eraan herinnerd, dat de Commissie in haar na het arrest van 25 juni 1998 vastgestelde beschikking van 22 juli 1998 heeft bevestigd dat de steun verenigbaar was met de gemeenschappelijke markt en tegelijkertijd opnieuw

toelating heeft verleend voor de betaling van de tweede en de derde tranche van de steun. Daardoor heeft de Commissie een nieuwe beschikking gegeven waarin zowel het beginsel van steunverlening werd goedgekeurd als toelating werd verleend voor de betaling van de tweede en de derde tranche. Zij heeft er zich dus niet toe beperkt, met terugwerkende kracht de beschikking van 1994 opnieuw vast te stellen en daarbij de besluiten betreffende de betaling van de tweede en de derde tranche van de steun ongewijzigd te laten. In de beschikking van 22 juli 1998 staat immers, dat „tegen de betaling van de desbetreffende tranches niet opnieuw bezwaar [dient] te worden gemaakt”, waaruit blijkt, dat de Commissie een besluit wilde vaststellen waarbij opnieuw toelating werd gegeven voor de betaling van de twee betrokken tranches van de steun.

- 35 Daaruit volgt, dat ook al verschilt de motivering van de beschikking van 22 juli 1998 met betrekking tot de betaling van de derde tranche van de steun niet van de motivering van het bestreden besluit, die beschikking van constitutieve aard is en dus een nieuwe handeling vormt wat de toelating voor de betaling van die tranche betreft. Zij is dus geen louter bevestigende handeling, maar een autonome beschikking die in de plaats is gekomen van het bestreden besluit.
- 36 Onder die omstandigheden verloor verzoekster door de vaststelling van de nieuwe beschikking elk rechtmatig belang bij de handhaving van het onderhavige beroep, voorzover het strekt tot nietigverklaring van het bestreden besluit, dat niet langer deel uitmaakt van de communautaire rechtsorde.
- 37 Voor zover verzoekster tot staving van haar vordering naar het arrest Alpha Steel/ Commissie verwijst, zij opgemerkt, dat in die zaak een bijzondere procedurele situatie het Hof tot de overweging bracht, dat de vervanging tijdens de procedure van een beschikking door een andere beschikking met hetzelfde onderwerp, een novum vormde op grond waarvan verzoekster haar conclusies en middelen kon herzien, zodat zij niet verplicht was een nieuw beroep in te stellen (punt 8). Uit dat arrest (punten 1, 3, 4 en 6) blijkt ook, dat verzoekster haar repliek inderdaad had aangevuld om haar conclusies aan te passen en nietigverklaring van de nieuwe beschikking te vorderen.

- 38 De procedurele situatie in de onderhavige zaak is echter niet dezelfde als die welke heeft geleid tot het arrest Alpha Steel/Commissie, waarin de Commissie eigener beweging een beschikking had vervangen om rekening te houden met in het beroep tegen die beschikking geformuleerde bezwaren inzake daarin vervatte onjuiste cijfers. De beschikking van 22 juli 1998 is daarentegen overeenkomstig artikel 176 EG-Verdrag (thans artikel 233 EG) vastgesteld na de nietigverklaring door het Gerecht van de beschikking van 1994 die de rechtsgrondslag van het bestreden besluit vormde.
- 39 Daaraan moet nog worden toegevoegd, dat verzoekster hoe dan ook heeft nagelaten haar conclusies aan te passen. Toen zij in afwachting van de publicatie van de beschikking van 22 juli 1998 (zie punt 9) nog niet wist, of die beschikking de toelating voor de betaling van de derde tranche enkel zou bevestigen, heeft verzoekster zich ertoe beperkt een aanpassing van haar vordering te overwegen, waar zij in haar opmerkingen van 16 november 1998 stelde dat de nieuwe beschikking na de publicatie ervan „grond kan opleveren om haar (...) conclusies (...) uit te breiden”. Niets in verzoeksters brief van 14 juni 1999, die dateert van na de publicatie van de nieuwe beschikking, wijst erop, dat het voorwerp van het onderhavige beroep is uitgebreid tot de beschikking van 22 juli 1998.
- 40 Verzoekster kan zich dus in geen geval beroepen op de in het arrest Alpha Steel/Commissie toegepaste oplossing.
- 41 Verzoeksters standpunt, dat het feit dat zij het voornemen te kennen had gegeven op te komen tegen de toelating voor de betaling van de derde tranche, ongeacht de rechtsgrondslag daarvan, volstond om niet verplicht te zijn haar conclusies aan de nieuwe beschikking aan te passen, nu de motivering voor de toelating geheel ongewijzigd was gebleven, gaat voorbij aan de constitutieve aard van de na de nietigverklaring van de beschikking van 1994 vastgestelde beschikking van 22 juli 1998, die een nieuwe handeling is. De loutere kennisgeving van het voornemen om tegen een bepaalde handeling op te komen, kan niet alleen niet worden beschouwd als een verzoekschrift in de zin van artikel 44 van het Reglement voor de procesvoering, maar kan evenmin worden gelijkgesteld met een aanpassing van de conclusies van een beroep tijdens de procedure, waartoe een verzoeker onder bijzondere omstandigheden en uitzonderlijk de mogelijkheid

heeft (zie beschikking Gerecht van 18 september 1996, Langdon/Commissie, T-22/96, Jurispr. blz. II-1009, punt 16).

- 42 Met betrekking tot de aanmerkelijk langere duur van de procedure die volgens verzoekster het gevolg zou zijn van een weigering door het Gerecht om haar toe te laten haar aanvankelijk beroep te handhaven, kan worden volstaan met eraan te herinneren, dat verzoekster zelfs niet heeft gepoogd door een aanpassing van haar conclusies gebruik te maken van de oplossing uit het arrest Alpha Steel/Commissie. Daar de motivering van de beschikking van 22 juli 1998 met betrekking tot de betaling van de derde tranche identiek is met die van het bestreden besluit, zou het instellen van een nieuw beroep geen echte extra werklast noch een onaanvaardbare verlenging van de procedure hebben meegebracht.
- 43 Verzoekster stelt voorts nog, dat de toewijzing van de vordering tot afdoening zonder beslissing in samenhang met het definitieve karakter van de nieuwe beschikking een schending van het beginsel van rechterlijke bescherming zou opleveren, daar de Commissie aldus het bestreden besluit aan rechterlijke toetsing zou kunnen onttrekken. Dienaangaande moet worden vastgesteld, dat de vaststelling van de beschikking van 22 juli 1998, na de nietigverklaring van de beschikking van 1994 door het Gerecht, niet kan worden gelijkgesteld met een oneerlijke procedurele handelswijze van de Commissie om verzoekster haar beroepsrecht te ontnemen. Bovendien was de vaststelling van de nieuwe beschikking en de mogelijkheid dat in verband daarmee de onderhavige zaak zonder beslissing zou worden afgedaan, door partijen reeds besproken vóór de publicatie van die beschikking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*. Verzoekster was zich dus bewust van de situatie en van de noodzaak om eventueel aan de nieuwe procedurele omstandigheden van het geding aangepaste maatregelen te treffen, zoals met name blijkt uit haar opmerkingen van 16 november 1998.
- 44 Ten slotte kan ook verzoeksters argument, dat de verplichting om tegen de beschikking van 22 juli 1998 een nieuw beroep in te stellen of haar oorspronkelijke beroep aan te passen, louter door formalisme is ingegeven, niet worden aanvaard. Er zij immers aan herinnerd, dat nu het bestreden besluit niet langer deel uitmaakt van de communautaire rechtsorde, het onderhavige beroep niet kan slagen, en dat de beschikking van 22 juli 1998 waartegen niet binnen de gestelde

termijn beroep is ingesteld, definitief is geworden. Onder die omstandigheden zou de mogelijkheid om ook na het verstrijken van de beroepstermijn de geldigheid van die beschikking te betwisten, het rechtszekerheidsbeginsel aantasten (arrest Hof van 12 oktober 1978, Commissie/België, 156/77, Jurispr. blz. 1881, punt 23).

- 45 Uit een en ander volgt, dat op het onderhavige beroep niet hoeft te worden beslist.

Kosten

- 46 Wanneer het geding zonder voorwerp is geraakt, beslist het Gerecht krachtens artikel 87, lid 6, van het Reglement voor de procesvoering vrijelijk over de kosten. In de onderhavige zaak lijkt het billijk de Commissie te verwijzen in haar eigen kosten en in eenderde van de kosten van verzoekster, die bijgevolg tweederde van haar eigen kosten zal dragen.
- 47 Overeenkomstig artikel 87, lid 4, van het Reglement voor de procesvoering zal de Franse Republiek, interveniënte in het geding, haar eigen kosten dragen.
- 48 Krachtens artikel 87, lid 4, derde alinea, van het Reglement voor de procesvoering kan het Gerecht bepalen, dat andere interveniënten dan de staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte en de Toezichthoudende Autoriteit van de Europese Vrijhandelsassociatie hun eigen kosten zullen dragen. In casu moet Air France, interveniënte aan verweersters zijde, in haar eigen kosten worden verwezen.

HET GERECHT VAN EERSTE AANLEG (Tweede kamer — uitgebreid)

beschikt:

- 1) **Op het beroep behoeft niet te worden beslist.**
- 2) **De Commissie zal haar eigen kosten dragen en eenderde van verzoeksters kosten. Verzoekster zal tweederde van haar eigen kosten dragen.**
- 3) **De interveniënten zullen hun eigen kosten dragen.**

Luxemburg, 27 januari 2000.

De griffier

H. Jung

De president van de Tweede kamer

J. Pirrung